

ILTASATU ANTISTA, MIKASTA JA TIMOSTA SEKÄ ISOSTA PAHASTA LAMAPUHUURISTA.

HUOMAA, ETTÄ SADUSSA ON TYHJIÄ VÄLEJÄ. Satu on interaktiivisen virikkeellinen ja lukijaa stimuloiva. Sadussa on joitakin tyhjiä välejä, jotka on merkitty alaviivoilla _____. Lukija voi näihin väleihin panna omasta mielestään sopivia adjektiiveja tai substantiiveja. Kuitenkaan ei saa kiroilla eikä saa käyttää tuhmia sanoja. Myöskään ei saa käyttää sanoja, joita voidaan tulkita eri tuomioasteissa kiihottamiseksi joitakin valtakunnassa olevia kuvitteellisia tai todellisia ryhmittymiä vastaan.

SADUSSA ON VAIN VALTAKUNNASSA VARTEEN OTETTAVIA KUVITTEELLISIA HENKILÖITÄ.

ILTASATU

Olipa kerran kolme ____ Antti, Mika ja Timo. He asuivat onnellisina heppoisesti rakentamassaan huterassa mökissä. Siellä he istuivat ja kehuivat toisiaan. ”Olemme erinomaisia. Vielä kerran rakennamme paremman ja kestävämmän mökin. Mutta ei nyt, koska sää on erinomainen ja omien ennusteidemme mukaan puhureita ei ole tiedossa. Keskittykäämme nyt muodostamaan Valtakunnassa meitä kehuvia selvitysryhmiä. Samalla kehitämme Turbonapin, jota painelemalla Valtakunta saadaan maailman parhaimmaksi Lintukodoksi vuonna 2070.” Koska heidän mielestään ei ollut huolta huomisesta, he päättivät teettää itselleen myös paremmat vaatteet. ”Valtakunnan Kansalaistenkin olisi mukavampi katsella meitä, kun meillä on merinovillasta, kultalangasta ja toiveista tehdyt kaavut.” Niinpä he menivät ____ Torin vieressä olevaan vaatturiin. Maailman mainetta saanut ____ Valtakunnan Päävaatturi otti mitat ja lupasi aloittaa kaapujen neulomisen. Samalla hän lupasi kehittää ____ Turbonapin.

Muutaman päivän päästä ____ Antti, Mika ja Timo menivät sovittamaan kaapuja. Kaiken tietävä ____ Valtakunnan Vaatturi halusi kuitenkin säästää kaapuihin tarvittavia materiaaleja ja oli sovittavinaan kaapuja, joita ei itse asiassa ollut olemassakaan. Hän sanoi ”Kaavut on tehty erityisistä materiaaleista ja siten ne ovat höyhenen kevyitä. Te ____ ette näe kaapuja, mutta muut näkevät ja tulevat ihastumaan kaapuihin. Teidän arvostuksenne tulee nousemaan Valtakunnan ____ Kansalaisten silmissä, koska kaavut tulevat olemaan ennen näkemättömän hienoja”. Antti, Mika ja Timo tietenkin uskoivat, koska he aina uskoivat ____ Valtakunnan Vaatturiin.

Päivien päästä he menivät hakemaan uusia viittojaan. He riisuivat entiset vaatteensa pois ja ____ Valtakunnan Vaatturi oli pukevinaan uudet viitat heidän päälleen. Ja hän kehui viittoja ylimaallisen hienoiksi. ____ Antti, Mika ja Timo tietenkin uskoivat ____ Valtakunnan Vaatturia, kuten aina oli Valtakunnassa tehty. Valtakunnan Vaatturi antoi kolmikolle myös Turbonapin. Valtakunnan Vaatturi vannoi, että sitä painelemalla Valtakunnan Kansalaisten olo paranee. Iltahämärissä ____ kolmikko meni huterasti rakentamaansa mökkiin ja alkoi juhlia uusi ylimaallisen hienoja viittojaan.

Li, Maria, Pekka ja Anna-Maja kutsuttiin mukaan juhliin, koska ____ Antti, Mika ja Timo halusivat, kuten aina, muiden kehuja. He sanoivat ”Eikö meillä olekin hienot ____ Valtakunnan Vaatturin neulomat viitat.” Mukaan kutsutut juhlijat tietenkin näkivät, että ____ kolmikko oli alasti. Eihän

heillä ollut viittoja. Valtakunnan Vaatturihan ei ollut niitä neulonut säästääkseen materiaalia. Hän oli vain uskotellut hyväuskoisille ___ Antille, Mikalle ja Timolle, että viitat olivat olemassa, mutta he eivät itse voineet nähdä näitä ihmeviittoja. Kemuihin mukaan kutsutut ___ Li, Maria, Pekka ja Anna-Maja eivät hennoneet kertoa, että mitään hienoja Valtakunnan Vaatturin tekemiä viittoja ei ollut, vaan ___ kolmikko oli alasti. He eivät halunneet pahoittaa ___ Antin, Mikan ja Timon mieliä. He vain yhtyivät yön yli juhlintaan. Kaikki juhlivat aamuun asti. Juhlien aikana Turbonappia kierrätettiin juhlijalta toiselle. Ja kaikki painelivat sitä niin innokkaasti, että aamulla, kaikilla ___ juhlijoilla oli peukaloissaan rakkuloita. Kaikki totesivat: "Kyllä nyt Valtakunnan Kansalaisilla tulee olemaan ylimalillisen hyvä olo, koska Sampo tulee jauhamaan tulevaisuudessa hyvinvointia tyhjästä".

He eivät huomanneet, että yön aikana oli horisonttiin ilmaantunut ___ Iso Paha Lamapuhuri, joka lähestyi nopeasti huterasti rakennettua mökkiä. Aikaiseen aamulla ___ Iso Paha Lamapuhuri puhki ja puhalsi huterasti rakennetun mökin nurin. Siinä Antti, Mika ja Timo seisoivat mökin raunioilla hienoissa viitoissaan, joita ei itse asiassa ollut olemassakaan. Valtakunnan Kansalaiset katselivat ___ kolmikkoa hiljaa. Kukaan ei uskaltanut sanoa, että Antti, Mika ja Timo olivat itse asiassa alasti, koska Valtakunnan Pääpolitrukki ___ oli toistanut Valtakunnan Pää-äänenkannattajassa ___, että jos joku ei näe viittoja, hän on toope. Ja kuka nyt haluaisi olla toope, joten oli parasta olla hiljaa.

Sattuipa paikalla tulemaan ___ Valtakunnan Välkyt ___ Jussi ja Petteri. Valtakunnan Välkyt ___ Jussi ja Petteri loihe lausumaan. "Mutta eihän ___ kolmikolla ole viittoja. Hehän seisovat ihan alasti paljastettuina." Valtakunnan Välkythän olivat aina kertoneet vain tosiasioita. Tällöin Valtakunnan ___ Kansalaiset yhtyivät ihmettelyyn ja totesivat "Tosi On. Kyllä kansa nyt tietää". ___ Antti, Mika ja Timo eivät olleet moksiskaan, vaan julistivat Ison Pahan Lamapuhurin nurin puhkuneen ja puhaltaman mökin raunioilla "Ei hätää. Menemme takaisin ___ Valtakunnan Vaatturille ja hän tekee meille entistä ehompia viittoja". Sen pituinen se.

Hyvää yötä ja painajaisunia tulevasta Isosta Pahasta Lamapuhurista.

MITEN SATU LIITTYY TODELLISEEN TILANTEeseen VALTAKUNNASSA?

Joku viisas on todennut, "Totuus on satua ihmeellisempi". Totuus on käänteinen yllä olevalle sadulle. Tosiasiat ovat Valtakunnan Kansalaisten ja ___ Torin laidalla olevan Valtakunnan Viisaan silmien edessä, mutta kaikki kieltäytyvät näkemästä tosiasioita. Tällöin tosiasiat ovat "näkyttömiä", joten niihin ei tarvitse reagoida.

Mitkä sitten ovat tosiasioita? Otan vain kaksi tosiasiaa esille. Valtakunnan Kansalaisten tulokehityksen sekä Valtakunnan tippumisen muiden valtakuntien kydistä kuin eno veneestä. Kuviossa 1 on Valtakunnan Kansalaisten tulokehitys. Se on reaalin kehitys, jotta hintojen kehitys - inflaatio- ei häiritsisi. Kuviossa 1 on kaksi tulokehitystä. Katkoviiva (- - -) kuvaa niin sanottua potentiaalista tuloa. Toisin sanoen se kuvaa, kuinka kansalaisten tulo olisi kehittynyt, jos olisi vallinnut täystyöllisyys. Se vallitsisi, kun työttömyys olisi noin 4.5 % - 5 %. Koska kansantalouteen tulee aina häiriöitä, toteutunut tulo (kuviossa jatkuva viiva), jonka kansalaiset todellisuudessa saavat, eroaa potentiaalisesta tulosta. Toteutunut tulo palaa talouden normaalitilassa aina potentiaalisen

tulon kasvu-uralle. Näin on tapahtunut aina vuoteen 1999 asti, vaikka vuotena 1990 alkanut lama oli erittäin syvä. Katsokaa kuviota.

Vuonna 1999 Suomi otti euron tilivaluutaksi ja vuonna 2002 eurosta tuli käteisvaluutta. Tämä merkitsi sitä, että Suomen yrityksille tuli kiinteä valuuttakurssi. Toisin sanoen valuutta lakkasi reagoimasta maan rajojen yli meneviin rahavirtoihin. Aiemmin markka heikkeni, kun tuli taantuma, jolloin rahaa virtasi enemmän Valtakunnasta ulos kuin sitä virtasi sisään. Heikentynyt valuuttakurssi laski Valtakunnan tuotteiden ulkomaan valuuttamääräisiä hintoja ja lisäsi vientiä. Valtakunta palasi potentiaalisen tulon kasvu-uralle. Näin kävi muun muassa Suuressa Lamassa markka-aika (sininen alue kuviossa). Silloin markan kurssi ja palkat reagoivat lamaan. Markan kurssi aleni noin 27 % - 30 % ja laman alussa palkan korotukset menivät nollassa. Euro-aikana (keltainen alue) Valtakunnan talous ei enää päässyt lamasta ylös, vaan toteutunut tulo jäi yhä enemmän potentiaalisen tulon alle. Euroaikana euron valuuttakurssi ei reagoi Valtakunnan huonoon taloudelliseen tilanteeseen. Valuuttakurssihan on Valtakunnan kannalta katsottuna kiinteä. Minun tietääkseni Suomen euro on sama kuin Saksan, Hollannin ja muiden euromaiden euro. Euro kelluu muita valuuttoja vasten, mutta koska Suomen talouden koko on kuin ___ ___ Baltian meressä, se ei vaikuta euron dollarikurssiin, kruunukurssin jne.

Kiinteiden valuuttakurssien tapauksessa palkkojen pitäisi joustaa alaspäin, mutta sitä ei tee. Saavutetuista eduista -oli ne mitä tahansa- pidetään kiinni. Katsokaa kuviota. Potentiaalisen tulon, joka olisi mahdollista saavuttaa oikean talouspolitiikan vallitessa, ero toteutuneeseen tuloon kasvaa. Ja se on nyt noin 25 000 000 000 – 30 000 000 000 euroa. Sitä ei koskaan saada takaisin. Kaikkien eurovuosien aikana tapahtuneet kokonaismenetykset ovat niin suuria, että en masennukseltani viitsinyt niitä laskea. Kuinkahan paljon eläkkeitä, sosiaaliturvaa, opintorahaa jne. olisi voinut korottaa, jos olisi tunnustettu tosiasiat ja tehty korjausliikkeitä? Eikö pitäisi harkita työmarkkinauudistuksia ja jättää liikkumavaraa palkkasopimuksissa yritystasolle? Kaikilla yrityksillä ei ole samanlaista teknologiaa ja kustannusrakennetta. Tämä toisin vaatisi molemmin puolin luottamusta, jota erilainen nokittelu Valtakunnassa ei edistä. Katsokaa kuviota 1, 2 ja 3 ja pohtikaa, mikä on mennyt pahasti pieleen.

VALTAKUNTA ON TIPPUNUT KUIN ENO VENEESTÄ, VERRATAAN TILANNETTA VALTAKUNNAN KANNALTA TÄRKEISIIN EUROMAIHIN JA POHJOISMAIHIN

Aina vedotaan siihen, että meidän kannaltamme tärkeiden vientimaiden tuotannon kasvaessa, meidän vientimme kasvaa ja se vetää meidät taantumista ja lamoista ylös. Katsokaa kuviota 2. Siinä on Valtakunnan kannalta tärkeitä vientimaita. Hollannin kehitys on ollut melkein sama kuin 19 euromaan. Iso Lamapuhuri oli puhaltanut ja puhkunut euroaikana aika ajoin niin, että Valtakunta on jäänyt muista jälkeen. Vienti ei ole vetänyt niin hyvin, että Valtakunta olisi lähestynyt potentiaalista tuloa. Onkohan syynä kiinteä valuuttakurssi ja palkkapolitiikka, jota ei ole sopeutettu kiinteiden valuuttakurssien todellisuuteen? Eiköhän viennin veto tarvitse myös hintakilpailukykyä eli Valtakunnan vientituotteiden hintojen pitää olla kilpailijoiden tasolla. En keksi muita syitä kuin kiinteän valuuttakurssin ja väärän palkkapolitiikan tapahtuneeseen murheelliseen kehitykseen.

Usein Valtakuntaa verrataan muihin Pohjoismaihin. Kuulemma me kuulumme samaan klubiin. Kuviossa 3 on Pohjoismaiden -Islanti pois lukien- tulokehitys. Kuvion mukaan Valtakunta on tipahtanut niidenkin kyydistä. Vieläkö kuulumme klubiin? Jotta kuuluisimme siihen täysvaltaisena jäsenenä, meillä pitäisi olla samakaltainen valuuttakurssi, palkkapolitiikka jne. Samanlaista valuuttakurssia -kelluvaa kurssia- ei ole näköpiirissä, joten oppia olisi haettava palkka- ja sosiaalipolitiikasta.

Vilho Mäkelä

www.vilhomakela.fi